

IDA-VIRUMAA OOTUSED TÄIENDUSÕPPELE

Eve East
Toila vallavanem
Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit
22.12.2021

IDA-VIRUMAA MUUTUSTE ROHEPÖÖRDE TUULES

Ida-Viru maakond hetkel väga suurte väljakutsete ees.

Põlevkivitööstuses toimub oluline kokku tõmbumine ning põlevkivi kasutamise muudatused suure tõenäosusega 10-30 a jooksul tulevad. Millised, on hetkel veel teadmata.

Maakonna majandus on vaja ümber kujundada, et vabanev tööjõud leiaks kohapeal rakendust ning ei toimuks sotsiaalset katastroofi.

Uute majandusmudelite välja töötamisel ja rakendamisel on regionaalsetel kolledžitel kriitiline tähtsus. Kaasaegsed regionaalarengu mudelid ei saa olla edukad ilma kohapealsete haridus ja teadusasutuste.

Tänapäeval hetkel on hädavajalik maakonna kolledžite tegevusalade laiendamine, et aidata kaasa ning pakkuda toimivaid lahendusi süsinikuintensiivse regiooni ümber kujundamiseks.

KOVide ja riigi finantsvõimekus on alati piiratud, kuid uued võimalused loob nn. süsinikuintensiivsete regioonide üleminekufond, mis suure tõenäosusega võimaldab ka haridus-teadusasutuste rahastamist. Täna me kahjuks konkreetsetest tegevustest rääkida VEEL ei saa.

Regionaalne kõrgharidus - KOLLEDŽID ja nende rollid

Rollist ning tulevikust rääkides, on tänaseks teada

OLEMASOLEVATE kolledžite kitsaskohad:

- 1. Noorte, uute õppejõudude vajadus**
- 2. Rahastuse võimalused ja vajadused**
- 3. Motivatsiooni puudumine, miks tulla tööle väljapoole keskusi (Tallinn, Tartu)**
- 4. Kohapealne teadustegevus veel liiga tagasihoidlik, samas emaülikoolide ootus suur**
- 5. Õppurite arvu vähenemine**
- 6. Unikaalsete ja või põlevkivisektorile õppekavade vähesus, mis võimaldaksid meelitada õppureid mujalt Eestist või huvi puudumine**

Ida-Virumaal sõltub õppekvaliteet ka investeringutest. Siiani on tehtud need EL projektide toetusel, kuid puuduvad eelarvelised vahendid tehtud investeringute uuendamiseks.

Kolledžite roll regioonis

Haritlaskonna, sh noorte „meelitaja“ maakonda

Tarkade töökohtade looja regioonis

Akadeemilise keskkonna looja ja seeläbi piirkonna

konkurentsivõime tõstja

Täiendus- ja ümberõppe pakkuja piirkonna ettevõtetele, elanikele

Kohaliku arengu strateegilise partner, regionaalsete strateegiate

väljatöötaja ja täitja koostöös KOV-idega

Maakondlik Innovatsiooni- ja arendustegevuse toetaja koostöös

MAK-idega

Ettevõtluse initsieerija, toetaja, ettevõtluskeskkonna pakkuja

ETTEPANEKUD, millega kolledžid võiksid täiendavalt tegelda:

1. Uuringute läbiviimine - ränne, noorte tegevused, vaba aeg, noorte kaasatus, vedada maakonna arengustrateegia neile sobivat osa (katta kulud maakonna arengurahadest), KOVide terviseprofiilid ja maakonna terviseprofiil (probleemiks seni, et kõigil KOVidel ei ole spetsialisti, kes profiiliga tegeleks ja need on veel mõnel KOVil ka tegemata).

2. VIRU GEOPARK - Keskkonnahariduse arendamine - uue keskuse loomine, sellega seonduvalt arendada turismi - geoturism, seiklusturism, giidiõppe

3. elukestva õppe (täiendus- ja ümberõppe) teostamine ja korraldamine;

4. ühiskonna sidususe kasvatamine, sh venekeelsete rahvusgruppide integreerimine ühiskonda (Ida-Virumaa);

5. üldriiklikult oluliste tehnoloogiate, IT, inseenria, jt piirkonna kasvuvaldkondade koolituste, töötubade jm tegevuste läbiviimine;

6. kohalike ja regionaalsete arengustrateegiate koostamisel osalemine valdkondlike ekspertidena;

7. koostöös maakondlike arenduskeskustega innovatsiooni toetamine, rahvusvahelistumine, piirkonna ettevõtetele vajalike teadmiste ja oskuste loomine, koondamine ja jagamine (uurimus- ja arendusmeeskonnad, tehniline infrastruktuur: laborid, inkubaatorid jm);

8. loova keskkonna pakkumine idufirmadele ja (tudengi)ettevõtete inkubatsioon, mentorluse korraldamine, ettevõtlikkuse tõstmine erinevate sihtrühmade seas;

9. gümnaasiumite ja kutsehariduskeskuste üld- ning vabaainete õpetamise ja noortele ettevõtlikus- ja inseneeria klubide, laagrite, töötubade läbiviimine;

10. täiskasvanud, sh väärikas eas elanikkonna teadlikkuse ning seeläbi nende elukvaliteedi tõstmine.

Olemasolevate investeeringute uuendamise vajadus kvaliteetse rakendusliku insenerihariduse pakkumiseks regioonis. Erinevate ülikoolide õppekavade ja -moodulite regiooni toomine vastavalt regiooni vajadustele

KOKKUVÕTE:

Kolledžid täidavad lisaks hariduspoliitilistele ka regionaalpoliitilisi eesmärke, mõjutades regiooni arengut juba ainuüksi oma olemasoluga, lisades regioonile prestiiži ning teadmiste ülekandumine toimub nii formaalsetes kui ka informaalsetes võrgustikes.

Kolledžid panustavad kõrgemat lisandväärtust loovate töökohtade tekkimisse, sh nende ümberõppesse, et spetsialistid leiaksid piirkonnas haridusele vastavat tööd võis saaksid omandada haridust, mille järele on nõudlus.

Regiooni ettevõtluskeskkonna parandamisel mängib olulist ettevõtlusvõrgustiku väljaarendamine, mis laiendab kohalike ettevõtete ja ülikoolide koostööd.

Haridus- ja teadusministeerium rahastab ülikoolide, sh kolledžite õppetegevust. Kõik muu arendustegevus ja ühiskonna teenimine regioonis sõltub praegu projektipõhisest rahastusest või tehakse seda õpperahade arvelt.

Seega kolledžite osalus piirkonna arendustegevuses on rahalise katteta. Samal ajal on see üks mõjusamaid instrumente piirkonna arendusvõimekuse tõhustamiseks.

Kolledžite arendamisse peavad panustama kõik osapooled korraga:

1) ülikool: see peab olema osa ülikooli missioonist, ülikool peab seda oluliseks, ei halvusta vaid väärtustab selle tegevust ja toetab kas või verbaalselt ja suhete kaudu oma instituutidega;

2) kogukond: mingi põhjus, miks just see asi on siin kohas + rahaline toetus ettevõtlusest ja/või regionaalprojektidest;

3) riigi prioriteet piirkondade tasakaalustamiseks: toetus, mis ühendab nii haridust, ettevõtlust kui regionaaltegevust, ministeeriumiülevalt.

Need kolm osapoolt peavad üheaegselt ühel meelel olema, et midagi välja tuleks.

VÄLJAKUTSE TALLINNA ÜLIKOOLILE JA INSTITUUTIDELE

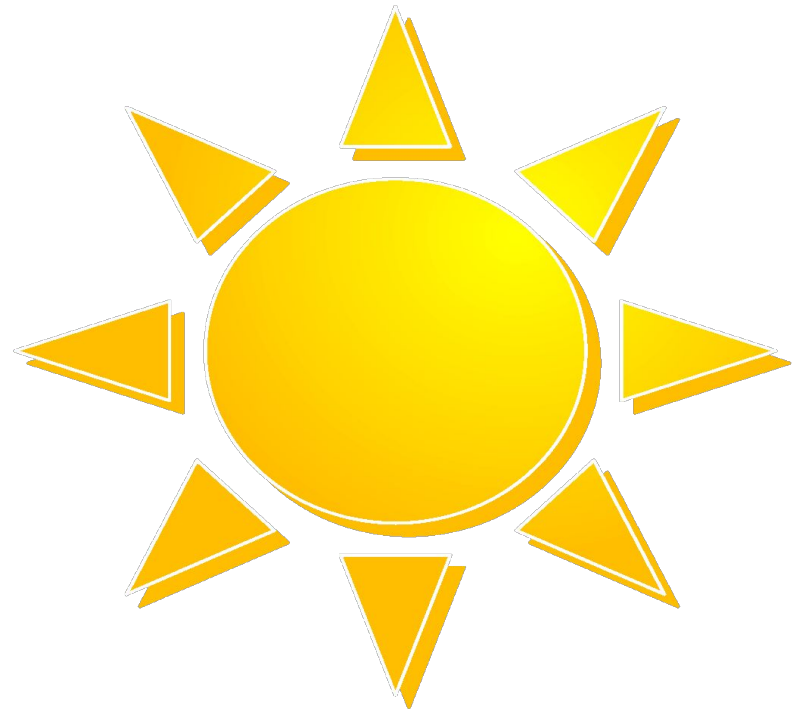
VAJADUS JA PUUDUVATE VALDKONDADE KATMISELE SAAB LISAVÄÄRTUST ANDA KA TALLINNA ÜLIKOOL

TÄNUN TALLINNA ÜLIKOOLILE! IVOL JA ÜLIKOOL ON PIKAAJALINE KOOSTÖÖPARTNERID - UUENDATUD KOOSTÖÖLEPPE ON SÕLMIMISEL

IDA-VIRUMAA SÜGAV KUMMARDUS ON RAE VALLALE - KUI TIITLIT ANDA, SIIS

„SUUNANÄITAJA LÄBI IT VÄRAVA”

Täna tähelepanu eest!

